

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Martina Lachmanna a soudců Martina Bobáka a Jana Ferfeckého ve věci

žalobce: **Ing. B. H.**
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Michalem Staňkem
sídlem Opletalova 1525/39, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 5. 9. 2024,
čj. MZP/2024/290/1343

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. V nynější věci se soud zabýval žalobou jednoho z vlastníků pozemků dotčených zamýšleným zřízením Chráněné krajinné oblasti Soutok (**CHKO Soutok**).

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

2. Žalobce uplatňoval v procesu projednání záměru na vyhlášení zvláště chráněného území CHKO Soutok (**záměr**), vyhlášeného v srpnu 2023, své námitky, jež se týkaly zařazení řady pozemků, jichž je žalobce vlastníkem či spoluvlastníkem, do záměru. Žalobce totiž má $\frac{3}{4}$ spoluvlastnický podíl k pozemku v k. ú. Y:

a) p. č. XA o výměře 501 m², který je veden v katastru nemovitostí jako orná půda.

Stejný $\frac{3}{4}$ podíl má k pozemkům v k. ú. X:

- b) p. č. XB o výměře 5 893 m², který je veden v katastru nemovitostí jako orná půda,
- c) p. č. XC o výměře 186 m² (orná půda),
- d) p. č. XD o výměře 105 m² (trvalý travní porost),
- e) p. č. XE o výměře 176 m² (trvalý travní porost),
- f) p. č. XF o výměře 210 m² (trvalý travní porost),
- g) p. č. XG o výměře 66 m² (trvalý travní porost),
- h) p. č. XH o výměře 2 m² (trvalý travní porost),
- i) p. č. XCH o výměře 340 m² (trvalý travní porost),
- j) p. č. XI o výměře 31 m² (trvalý travní porost),
- k) p. č. XJ o výměře 1 596 m² (trvalý travní porost),
- l) p. č. XK o výměře 41 m² (trvalý travní porost),
- m) p. č. XL o výměře 110 m² (ostatní plocha),
- n) p. č. XM o výměře 286 m² (trvalý travní porost).

Žalobce je také výlučným vlastníkem následujících pozemků v k. ú. X:

- o) p. č. XN o výměře 623 m² (trvalý travní porost),
- p) p. č. XO o výměře 376 m² (orná půda),
- q) p. č. XP o výměře 168 m² (orná půda),
- r) p. č. XQ o výměře 1 351 m² (orná půda),
- s) p. č. XR o výměře 196 m² (orná půda),
- t) p. č. XŘ o výměře 2 291 m² (orná půda),
- u) p. č. XS o výměře 1 613 m² (orná půda).

3. Těmto námitkám žalovaný nevyhověl rozhodnutím z 15. 4. 2024, čj. MZP/2024/620/1986 [§ 40 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (**ZOPK**)]. V záhlaví označeným rozhodnutím pak ministr životního prostředí zamítl rozklad žalobce a prvostupňové rozhodnutí potvrdil (**napadené rozhodnutí**).
4. Ministr připustil, že podle § 40 odst. 4 ZOPK žalovaný měl o jeho námitkách rozhodnout do 60 dnů od uplynutí lhůty k jejich uplatnění, což nedodržel, avšak prodlení nastalo především z důvodu vysokého počtu podaných námitek proti záměru. Nedodržení pořádkové lhůty pak samo o sobě nemá za následek nezákonnost rozhodnutí.
5. Ministr dále nesouhlasil s tím, že žalobcovy pozemky nejsou předmětem ochrany záměru, neboť orná půda (která se na žalobcových pozemcích nachází) má nezastupitelnou roli v utváření charakteristického krajinného rázu zemědělské krajiny Jižní Moravy, jež je také předmětem ochrany navrhované CHKO Soutok. Orná půda navíc byla výslovně uvedena v samotném detailnějším popisu jednotlivých předmětů ochrany na str. 23-24 záměru. Není ani pravdou, že by se na žalobcových pozemcích nedalo v budoucnu hospodařit.
6. K námitce, že vlastníky pozemků zemědělské půdy lze motivovat k šetrnějším způsobům hospodaření prostřednictvím jiných nástrojů, aniž by půda byla součástí CHKO, ministr

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

vedl, že finanční prostředky jsou alokovány primárně do chráněného území s ohledem na potřebu zachovat či zlepšit stav předmětů ochrany; jde například o Program péče o krajinu, Podporu obnovy přirozených funkcí krajiny, Národní plán obnovy apod. Na území CHKO Soutok bude navíc méně orgánů ochrany přírody (už jimi nebude krajský úřad nebo obec s rozšířenou působností), vyhlášením CHKO tedy sníží administrativní zátěž pro občany.

7. K možnostem smluvní ochrany ministr uvedl, že z analýzy ekosystémů vyplynulo, že od doby vyhlášení Evropsky významných lokalit (EVL) Niva Dyje a Soutok – Podluží došlo ke zhoršení stavu některých přírodních biotopů, tedy dosavadní tzv. základní ochrana není dostatečně účinná. Ministr souhlasil s žalovaným v tom, že smluvní ochrana dle § 39 odst. 1 ZOPK pozemků dotčených CHKO Soutok je sice teoreticky možná, avšak reálně neuskutečnitelná, a to s ohledem na majetkové poměry v navrhovaném území (roztříštěnost vlastnických vztahů) a přírodním specifikům území Soutoku. Případnou smlouvu by uzavíral krajský úřad, což by mimo jiné znamenalo pokračování v současném územním roztržštění státní správy a nízké efektivitě zajišťování péče o toto území. Ochranný režim dle § 39 odst. 1 ZOPK je pak možné upravit pouze ve vztahu k vlastníkovi pozemku jakožto smluvní straně, nikoliv ve vztahu ke třetím osobám. Tato ochrana je tak na jedné straně málo adresná a zároveň na straně druhé nadbytečně přísná, neboť zákaz dle § 39 odst. 2 ZOPK je bezvýjimečný.
8. K námitce ohledně historického nedodržení postupu dle § 45c odst. 5 ZOPK ze strany orgánů ochrany přírody a krajiny ministr dodal, že tato problematika zajišťování smluvní ochrany v případě EVL nemá přímou vazbu na řešení současné otázky, kterou je zajištění CHKO vyhlášené nařízením vlády.

II. Obsah žaloby

9. Žalobce v žalobě nejprve uvedl, že jeho námitky proti záměru žalovaný nevyřídil v zákonné lhůtě 60 dnů dle § 40 odst. 4 ZOPK. Vliv nedodržení lhůty má za následek například to, že vlastník pozemku mohl oprávněně nabýt přesvědčení, že jeho námitce je vyhověno a může jej nabídnout k prodeji.
10. Žalobce trval i na tom, že část záměru vymezující předmět ochrany nezahrnuje pozemky typu „pole a orná půda“; potom nemůžou být uváděny v detailnějším popisu jednotlivých předmětů ochrany. Jestliže nejde o předmět ochrany, není zřejmý smysl zahrnutí takových pozemků do CHKO. Důvody pro zařazení orné půdy do CHKO tvrzené žalovaným jsou přitom pouze hypotetické a teoretické. Navíc biotopy, které je dle analýzy stavu ekosystémů potřeba chránit, se na orné půdě ani nenacházejí.
11. Pokud jde o nástroje, jimiž je možné motivovat vlastníky pozemků k šetrnějšímu hospodaření, ministrem zmiňované tři typy nástrojů lze využít, aniž by se pozemky nacházely v CHKO. Tyto instrumenty lze dokonce využít již nyní, neboť dotčené území je EVL, pro níž jsou jmenované programy rovněž dostupné. K zavedení vyššího stupně ochrany území tudíž není důvod.
12. S ohledem na existenci EVL žalobce rovněž namítal, že dle § 39 odst. 1 ZOPK má být ochrana takového území realizována „přednostně“ v součinnosti s vlastníky pozemku. Smluvní ochranu měly orgány ochrany přírody a krajiny realizovat dle § 45c odst. 5 ZOPK již po vyhlášení EVL, avšak dodnes tak neučinily. Namísto toho, aby se žalovaný s vlastníky domluvil, vyhlásil CHKO.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

13. Dle žalobce na území záměru probíhají rozsáhlé pozemkové úpravy na vysokém stupni rozpracovanosti, o čemž byl žalovaný informován Státním pozemkovým úřadem (SPÚ). Pozemky tedy budou dotčeny změnou vlastnictví a za tímto účelem SPÚ požádal žalovaného, aby s ním jednal jako s účastníkem. Dodal, že jen k úvodnímu kolu jednání pozemkových úprav (z plánovaných tří) bylo pozváno 1 547 účastníků. Podstatná část z nich přitom nyní nedostane možnost se k již vyhlášenému záměru vyjádřit.
14. Žalobce konečně vyjádřil pochybnosti o nestrannosti a objektivnosti analýzy Agentury ochrany přírody a krajiny (**Agentura**), na kterou se žalovaný odvolává. Agentura je přímo podřízena žalovanému, její závěry tedy stěží mohou obstát. Žalovaný si měl proto obstarat minimálně jednu oponentní analýzu, a to například z akademického prostředí.
15. Závěrem navrhl, aby soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného a další průběh řízení

16. Žalovaný ve vyjádření ze dne 21. 11. 2024 navrhl, aby soud zamítl žalobu. Uvedl, že nedodržení zákonné lhůty pro vypořádání žalobcových námitek nemá za následek nezákonnost rozhodnutí. Zdůraznil, že mu došlo přes 1 700 samostatných dopisů. Jednotlivé osoby zaslaly mnohdy i desítky dopisů. Takové jednání by mohlo být považováno za obstrukční s cílem znesnadnit úkony správního orgánu. Žalovaný rovněž odkázal na analýzu Agentury ohledně vlivu vyhlášení CHKO Soutok na ceny dotčených pozemků, ze které vyplývá, že tento krok snižuje ceny pozemků; naopak vlastník pozemku zařazeného do záměru v I. zóně ochrany přírody CHKO je osvobozený od placení daně z nemovité věci. Žalobce si musel být vědom zahájení správního řízení, které nutně vyústí ve vydání meritorního rozhodnutí, nikoliv ve fikci vyhovění jeho námitek.
17. Žalovaný rovněž trvá na tom, že žalobcovy pozemky jsou nedílnou součástí několika navržených předmětů ochrany. Zopakoval, že zahrnutí orné půdy do CHKO je běžné a z různých důvodů i účelné: udržování a zlepšování přírodního stavu hospodářsky využívaného území a přispívání přirozenému vodnímu režimu celé oblasti, její odolnosti vůči abiotickým a biotickým činitelům, rezilienci celého území, udržení biodiverzity v oblastech periodických rozlivů apod. Žalobcova obava z obnovení přirozeného vodního režimu s rozlivy, který by znamenal obnovení záplav, je neopodstatněná.
18. K možnému čerpání dotačních nástrojů žalovaný dále zmínil, že v CHKO se nachází i jiné programy oproti EVL, které souvisí s ochranou dochovaného krajinného rázu nebo přírodní funkcí krajiny, a to kupř. Program péče o krajinu. Dodal, že v případě, že dojde ke ztížení zemědělského hospodaření v důsledku přijatých omezení, má žalobce dle § 58 ZOPK nárok na finanční náhradu.
19. Žalovaný zopakoval, že dosavadní ochrana dotčeného území jako EVL není dostatečně účinná. Současně je prakticky neuskutečnitelná smluvní ochrana. Žalovaný v minulosti nepostupoval podle § 45c odst. 5 ZOPK z důvodu, že v okamžiku zařazení obou EVL na evropský seznam již byly lokality navrženy do národního seznamu EVL v kategorii CHKO.
20. Pozemkové úpravy probíhající v dotčeném území jsou samostatným dlouhodobým procesem, do něhož žalovaný nemůže zasahovat. Proti záměru na vyhlášení CHKO Soutok bylo možné uplatnit námitky, čímž byla zajištěna ochrana vlastnických práv. Záměr byl vyhlášen v souladu se zákonem a všichni vlastníci se k němu mohli vyjádřit; této možnosti ostatně využilo přes 200 osob a samospráv. Žalovaný navíc nad rámec zákonných povinností

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

v březnu 2023 uspořádal informativní jednání se všemi městy a obcemi v regionu, Agentura zřídila webové stránky pro poskytování veškerých potřebných informací a v dubnu a květnu 2023 proběhla jednání se všemi městy a obcemi, v některých případech i za účasti občanů.

21. Žalovaný dodal, že Agentura je organizační složkou státu, která provedla v souladu s § 78 ZOPK analýzu ekosystémů na základě dat a poznatků z výzkumů a inventarizací provedených rovněž i jinými vědeckými institucemi. Nebylo by účelné, aby žalovaný vynakládal veřejné prostředky na totéž, tedy aby platil kromě odborníků Agentury i oponentní vědecké posudky. Sám žalobce měl možnost navrhnout v rámci správního řízení vlastní důkazy, což neučinil.
22. Soud doplňuje, že ve smyslu § 34 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), vyrozuměl o probíhajícím řízení i městys X a obec Y. Na své úřední desce a na úředních deskách městysu a obce zároveň vyvěsil tutéž výzvu adresovanou neurčitému okruhu osob jako možným osobám zúčastněným na řízení. Žádná osoba toto právo neuplatnila. V mezidobí soud dále rozhodoval i o návrhu žalobce na nařízení předběžného opatření, jímž by soud žalovanému zamezil v předložení návrhu na vyhlášení CHKO Soutok vládě, resp. zamezil vládě v jejím vyhlášení. Tomuto návrhu soud nevyhověl (usnesení ze dne 19. 11. 2024). I vzhledem k chystanému vyhlášení CHKO Soutok však shledal důvod pro přednostní projednání věci ve smyslu § 56 odst. 1 s. ř. s.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

IV.1 Podmínky řízení

23. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje nezbytné formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
24. O věci soud rozhodl bez nařízení jednání, jelikož účastníci řízení s tímto postupem nevyslovili nesouhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Důvodem pro nařízení jednání nebyla ani potřeba dokazování, neboť veškeré listiny potřebné pro rozhodnutí jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování standardně neprovádí. Soud zároveň neprovedl žalobcem předložené důkazy: Dotační programy a Dopis SPÚ žalovanému z 30. 8. 2023, jak odůvodňuje níže. Soud pro úplnost poznamenává, že neprovedl jako důkaz ani Návrh nařízení vlády o CHKO Soutok, neboť tento důkazní návrh žalobce nespojoval s meritorním posouzením ve věci samé, nýbrž jej navrhoval v souvislosti s návrhem na nařízení předběžného opatření, o kterém již soud rozhodl.

IV.2 Základní východiska právního hodnocení

25. Spor mezi účastníky spočívá v nejobecnější rovině v tom, zda má, či nemá být vyhlášena CHKO Soutok. Konkrétněji pak jde o to, zda se žalovaný řádně vypořádal s námitkami žalobce proti záměru tohoto chráněného území. Vyhlášením CHKO Soutok, resp. totožnými námitkami jiné žalobkyně se již zdejší soud zabýval v rozsudku z 19. 12. 2024, čj. 10 A 104/2024-84 (některými obecnými východisky se pak zdejší soud zabýval i v rozsudku z 16. 12. 2024, čj. 18 A 21/2024-173). Nyní rozhodující senát se plně ztotožňuje se závěry

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

desátého senátu, v dalším z nich vychází a v podrobnostech na jeho rozsudek pro stručnost odkazuje.

26. Stejně jako v tamní věci i nyní rozhodující senát zdůrazňuje, že si jako cíl v žádném případě neklade a klást nemůže komplexní rozbor celé problematiky z pohledu environmentálního, ekonomického či společensko-kulturního. Soudní moc nemá být arbitrem toho, zda je ochrana přírody cestou zřizování CHKO a zajištěním určité míry přirozeného vývoje v nich z odborného hlediska žádoucí a jediná správná, a to ani obecně, ani specificky na území Soutoku. Úkolem soudu je v rozsahu žalobních bodů posoudit, zda žalovaný vypořádal námítky žalobce v souladu se zákonem. Míra podrobnosti rozsudku je tak dána především kvalitou a konkrétností žalobní argumentace. Obdobně jako v citované věci je i nynější žaloba na mnoha místech velice obecná a v podstatné části rovněž kopíruje rozkladové námítky proti prvostupňovému rozhodnutí (v podrobnostech níže). Pokud odvolací orgán uplatněné námítky dostatečně vypořádá a žalobce je v žalobě jen zopakuje, aniž na důvody tohoto rozhodnutí reagoval, podstatně tím snižuje své šance na úspěch; soud také namnoze jen přebírá správnou argumentaci žalovaného, popřípadě na ni poukazuje (k tomu srov. rozsudek NSS z 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS).
27. Na úvod je dále vhodné připomenout, že ochranu přírody pak definuje § 2 ZOPK, podle jehož odst. 2 písm. e) se ochrana přírody zajišťuje mj. vytvářením sítě zvláště chráněných území a péčí o ně. Důležitou formou velkoplošné ochrany území je vedle národních parků právě CHKO (§ 14 ZOPK). Podle § 25 odst. 1 ZOPK lze za CHKO vyhlásit *rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení*. Odst. 2 pak stanoví, že *hospodářské využívání těchto území se provádí podle zón odstupňované ochrany tak, aby se udržoval a zlepšoval jejich přírodní stav a byly zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce těchto území. Rekreační využití je přípustné, pokud nepoškozuje přírodní hodnoty chráněných krajinných oblastí*. CHKO, jejich poslání a bližší ochranné podmínky vyhlašuje vláda republiky nařízením (§ 25 odst. 3 ZOPK).
28. Samotný postup vyhlášení chráněného území, tedy i CHKO, je upraven v § 40 ZOPK. Podle jeho odst. 1 *je-li třeba vyhlásit chráněné území nebo jeho ochranné pásmo, zajistí orgán ochrany přírody zpracování záměru na jeho vyhlášení. V záměru vyhodnotí stav dochovaného přírodního prostředí v území a navrhne vhodný způsob a rozsah ochrany území včetně jeho bližších ochranných podmínek* [v souladu s § 79 odst. 3 písm. f) ZOPK je v případě CHKO orgánem ochrany přírody žalovaný]. Žalovaný zpracoval záměr v srpnu 2023 a podle § 40 odst. 3 ZOPK jej zaslal obcím a krajům, jejichž území se záměr dotýká; zároveň jej oznámil i vlastníkům nemovitých věcí dotčených záměrem včetně žalobce.
29. Žalobce proti záměru uplatnil včasné námítky. V této souvislosti soud upozorňuje, že ZOPK v § 40 odst. 4 omezuje rozsah námitek tak, že *je mohou uplatnit [...] vlastníci nemovitých věcí dotčených navrhovanou ochranou [...]. Vlastník je oprávněn uplatnit námítky jen proti takovému navrženému způsobu nebo rozsahu ochrany, jímž by byl dotčen ve výkonu svých práv nebo povinností*.
30. Podle citovaného ustanovení je orgán ochrany přírody povinen o námitkách ve stanovené lhůtě rozhodnout a záměr poté uvést do souladu s těmi, kterým vyhověl. V nynější věci si žalovaný vyžádal odborné stanovisko Agentury; námitkám posléze nevyhověl. Předmětem nynějšího soudního řízení je toliko zákonnost rozhodnutí o námitkách, a to jen na podkladě

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

žalobních bodů. Skutečnost, že je rozhodnutí o námitkách soudně přezkoumatelné, neznamená, že je soudní řízení jen pokračováním správního řízení; mezi principy soudního řízení správního patří především dispoziční zásada a požadavek, že ochranu lze poskytnout jen veřejným subjektivním právům žalobců (§ 2 s. ř. s.). Soudy zásadně neprojednávají žaloby ve veřejném zájmu (*actio popularis*), veškerou argumentaci je proto nutné vztahovat k možnému dotčení práv žalobce. Soud nemůže věcně posuzovat otázky, jež nesouvisí s žalobcem jakožto vlastníkem či spoluvlastníkem pozemků dotčených CHKO. Jak soud uvádí níže, žalobce v jednom případě poukazuje na nezákonnost postupu správních orgánů, avšak nerozvádí, jakým způsobem jím byl dotčen ve výkonu svých práv nebo povinností, naopak se domáhá ochrany práv a povinností třetích osob.

IV.3 Překročení lhůty pro vydání rozhodnutí

31. Dle § 40 odst. 4 ZOPK rozhodne orgán ochrany přírody o došlých námitkách proti předloženému záměru do 60 dnů od uplynutí lhůty pro uplatnění námitek. Sám žalovaný přiznal, že tuto lhůtu nedodržel. O této skutečnosti tedy není v řízení sporu.
32. Soud však upozorňuje, že pozdní rozhodnutí o námitkách nemá bez dalšího za následek nezákonnost tohoto rozhodnutí (srov. rozsudek NSS z 26. 10. 2006, čj. 6 Ads 50/2005-63). Vliv nedodržení pořádkové lhůty na zákonnost rozhodnutí soud neshledal ani v žalobcově případě. Ani on dostatečně netvrdí (a už vůbec neprokazuje), jak se nedodržení lhůty promítlo do jeho veřejných subjektivních práv. Pokud namítl, že mohl oprávněně nabýt přesvědčení, že námitce je vyhověno a pozemek může např. nabídnout k prodeji bez omezení, popisuje pouze hypotetickou situaci, za níž by mohlo mít nedodržení lhůty na práva vlastníka pozemku vliv. Netvrdí však, že to je jeho případ, tedy že měl v plánu vlastní pozemky prodat. K tomu soud ve shodě s žalovaným dodává, že vyhlášení CHKO neovlivňuje vlastnická práva z hlediska nakládání s pozemky (prodej, nájem apod.). Nakonec je třeba uvést, že § 40 odst. 4 ZOPK ani jiné ustanovení správního řádu nepředpokládají, že pokud není námitka vypořádána ve lhůtě, nastává fikce vyhovění této námitce. Tento argument tak je naprosto nepřesvědčivý.
33. Kromě toho, žalobce, ač v řízení aktivní, nevyužil ani institut opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu, potažmo podání žaloby na ochranu proti nečinnosti dle § 79 s. ř. s., resp. soudu není tato skutečnost známa. Lze doplnit, že veřejná vyhláška o oznámení o předložení záměru na vyhlášení CHKO Soutok je datována k 24. 8. 2023 a žalobce byl oprávněn uplatnit námitky proti záměru do 90 dnů od doručení oznámení vyhláškou. Žalovaný měl povinnost o námitkách rozhodnout do 60 dnů od uplynutí lhůty pro uplatnění námitek. Tato lhůta skončila *nejdříve* pět měsíců od vyhotovení vyhlášky, tedy cca na konci ledna 2024, a žalovaný vydal rozhodnutí 15. 4. 2024. Byl tudíž v „prodlení“ cca tři měsíce. S ohledem na povahu řízení a počet vlastníků nemovitých věcí dotčených navrhovanou ochranou (ani o jejich vysokém počtu není v řízení sporu) soud délku takového prodlení nepovažuje za zvlášť významnou.

IV.4 Louky a orná půda coby předmět ochrany

34. Žalobce má dále za to, že jeho pozemky (pole a orná půda) chybí v popisu předmětu ochrany záměru a že nemohou být uváděny až v samotném detailnějším popisu jednotlivých předmětů ochrany. Soud úvodem k této námitce konstatuje, že jednak z prvostupňového rozhodnutí, jednak z katastru nemovitostí vyplývá, že dotčené pozemky žalobce v k. ú. X

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

a v k. ú. Y jsou vedeny jako orná půda, trvalý travní porost a v jednom případě jako ostatní plocha.

35. Soud míní, že žalovaný i ministr na uvedenou námitku ohledně zahrnutí „polí“ a orné půdy reagovali. Soud se přitom s jejich závěry ztotožňuje. Připomíná, že v části 3. záměru jsou vymezeny „Předměty ochrany CHKO a jejich popis“ takto: „a) *harmonicky utvářená krajina s typickým krajinným rázem daným zejména charakterem říční nivy řek Moravy a Dyje a jejich přítoků s rozsáhlým komplexem lužních lesů nížinného typu, s mozaikou lučních, mokřadních a vodních ekosystémů, s památkově významnými objekty a krajinnými úpravami, zejména v areálu slovanských hradišť a v Lednicko-valtickém areálu, b) přírodní funkce krajiny, zejména její ekologická rezistence a resilience, migrační prostupnost, přirozený vodní režim s rozlivy, retence vody v krajině, dynamika říčních procesů vodních koryt a údolních niv [...]*“.
36. V rámci testu proporcionality se žalovaný v záměru (str. 23 a 24) věnoval podrobnějšímu popisu předmětu ochrany. K bodu a) výše uvedl: „*Soutok představuje unikátní krajinu v nivě na dolním toku řek Moravy a Dyje, pro kterou je v obou jejích částech charakteristickým znakem přítomnost velkého komplexu lužních lesů nížinného typu s lučními enklávami. V nivě se při okrajích komplexu lužního lesa vyskytuje mozaika zemědělsky využívaných pozemků, převážně luk, částečně i orné půdy, vodních ploch, toků a mokřadů. Uvnitř komplexu lesa se nacházejí různé velké luční enklávy, často se starými solitéry či jinou mimolesní zelení a jednotlivými stavbami. V obou částech je patrný vliv rozsáhlých krajinářských úprav v průběhu 18. a 19. století, nejvíce je tento vliv patrný v západní části v blízkosti Lednice, kde byla krajina nejvíce doplněna drobnými stavbami. Unikátní ráz krajiny by mohly negativně ovlivnit nejen změny v zastoupení jednotlivých ploch lesních, nelesních a vodních stanovišť, ale také změny vodního režimu v území i způsobu a míry jejich obhospodařování*“ (pozn. potvrzení doplněno soudem).
37. Z detailnějšího popisu předmětu ochrany (krajiny s typickým krajinným rázem) je zřejmé, že trvalý travní porost (louky) i orná půda do něj spadají. Jde-li o jeden pozemek, který je evidován jako „ostatní plocha“, ten bezprostředně sousedí s jinými pozemky (mj. i téhož žalobce), které jsou evidovány jako trvalý travní porost. Žalobce přitom ve vztahu k odlišnosti faktického využití tohoto pozemku nic netvrdí. Ani soud nepochybuje, že by byl v praxi využíván jinak, než sousední pozemky (trvalý travní porost). Z úvodního popisu v bodě 3. záměru ostatně nevyplývá, že by jednotlivé aspekty dané krajiny záměr vyjmenovával taxativně (srov. příslovce *zejména*). Žalobce sám ani nepopírá, že by detailnější popis předmětu ochrany nezahrnoval jeho pozemky. Zjevně se domnívá, že uvedení orné půdy či luk až v detailnějším popisu je zapovězeno, ale nevysvětluje proč. Soud má oproti tomu za to, že nic nebrání obecnému vymezení předmětu ochrany na začátku záměru (navíc pokud je z něho zřejmé, že vyjmenované aspekty krajiny jsou demonstrativním výčtem) a následné bližší specifikaci v další části záměru. Dle § 10 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče a podkladech k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, záměr na vyhlášení zvláště chráněného území obsahuje určení předmětů ochrany a jejich popis. Záměr tomuto požadavku jistě vyhovuje, neboť vyhláška nestanoví, v jaké části záměru musí být předmět ochrany popsán. Nezapovídá ani zpřesnění předmětu ochrany na jiných místech záměru. Žalovaný navíc podkapitolu na str. 23 záměru popsal jako „K předmětům ochrany“ a jednotlivé předměty ochrany zde opětovně citoval pod písmeny totožnými jako v části 3. Adresátovi záměru tak musí být zřejmé, že se jednalo o detailnější popis jednotlivých předmětů ochrany.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

38. Soud se navíc ztotožňuje se správními orgány, že orná půda je rovněž obsahem předmětu ochrany uvedeného pod bodem b), k čemuž odkazuje na str. 24 a detailnější popis „přírodní funkce krajiny“. Jde-li o pozemky evidované jako trvalý travní porost, pak jejich hodnotu jakožto předmětu ochrany záměr popsal také pod bodem e) jako „nelesní travinná společenstva“. To samé pak platí i o pozemku, který je evidován jako „ostatní plocha“, a to s ohledem na jeho skutečný charakter. Žalovaný pak v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že pozemky jsou součástí aluvia řeky Dyje nebo Moravy, a jejich zařazení do CHKO Soutok je proto o to významnější, neboť se zásadním způsobem podílejí mimo jiné i na hydrogeologických procesech, jenž jsou vázány biologické jevy, které je nutné chránit. Rozvedl, že spolu s ostatními druhy pozemků může orná půda významně přispívat k udržování přirozeného vodního režimu s rozlivy, k odolnosti celé oblasti vůči abiotickým i biotickým činitelům a také schopnosti navrátit se v případě narušení ekologických vazeb zpátky do původního stavu se zvýšenou rezistencí. Žalovaný rovněž uvedl, že ochrana orné půdy je v některých případech nutná také z hlediska udržení biodiverzity v celé oblasti, zejména tam, kde se vyskytují periodické rozlivy nebo u lokalit v jarním období podmáčených. Na tyto biotopy jsou vázány mnohé ochránářsky významné druhy živočichů.
39. Žalovaný pokračoval, že z pohledu ochrany přírody spadají žalobcovy pozemky do přírodně hodnotného území s tím, že je nutné jejich přírodní hodnotu vnímat v kontextu celé oblasti navržené do CHKO tak, aby byl zachován předpoklad celistvosti území, který je nezbytný pro efektivní ochranu stanovišť a druhů, které jsou předmětem ochrany navrhované CHKO. Vyzdvihl, že orná půda může zvyšovat pestrost krajiny a být např. biotopem živočišných druhů, které se vyskytují na rozhraní lesa a nelesních pozemků, celoročně být pro různé druhy územím, kde získávají potravu či v některých částech roku slouží jako shromaždiště ptáků.
40. Nakonec zopakoval, že zemědělsky využívané plochy v krajině CHKO mohou mít funkci arondační, mohou mít úzkou vazbu na vodní režim v území, mohou poskytovat plochu pro rozmnožování atp. Zařadit do CHKO pouze biologicky cenná území bez komplexní úvahy o krajině celku a funkčních ekologických vazbách a procesech v něm nelze; naopak z definice CHKO v zákoně jasně vyplývá to, že se jedná o rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů lesních a trvalých travních porostů, s hojným zastoupením dřevin, popřípadě s dochovanými památkami historického osídlení. Zároveň zde není hospodářská činnost nepřijatelná, ba naopak hospodářské využívání území CHKO se provádí tak, aby se udržoval a zlepšoval jeho přírodní stav a byly zde zachovány a vytvářeny optimální ekologické funkce.
41. Je zřejmé, že jak pozemky tvořící ornou půdu, tak trvalý travní porost (byť hospodářsky využívaný) jsou v záměru zamýšleny jako předměty ochrany. I orná půda tvoří harmonicky utvářenou krajinu s typickým krajinným rázem, a rovněž plní přírodní funkci krajiny z důvodu provázanosti orné půdy s vodním režimem. Smyslem ochrany je tedy zachování krajiny a jejích přírodních funkcí, které správní orgány podrobně specifikovaly. Právě uvedené o to více platí o trvalých travních porostech, které např. za pomoci remízů, mezí a jiných opatření také napomáhají konektivitě krajiny.
42. Žalobce dále cituje jeden ze závěrů ministra týkající se potřeby ochrany určitých biotopů a živočichů a uzavírá, že tyto druhy se na orné půdě nenachází. V tom s ním lze souhlasit,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

ale citovaná pasáž se netýká primárně důvodů pro ochranu orné půdy. Kromě toho, z výše uvedeného je zřejmé, že orná půda je provázána i s jinými ekosystémy, tj. lesy, toky apod., o nichž citovaný úryvek hovoří. Ochrana živočichů a biotopů zmíněných ministrem tedy je nepřímým důvodem, proč zahrnout právě ornou půdu do záměru. Zařazení orné půdy do záměru tak má svůj význam i z hlediska ochrany živočichů vyskytujících se na ní. Rovněž skutečnost, že žalovaný příznivý efekt ochrany přírody na zemědělských pozemcích v určitých aspektech teprve očekává, neznamena, že tento očekávaný vliv není relevantní a nemůže být důvodem pro vyhlášení CHKO. Žalobce tvrdí, že očekávaný účinek se nedostaví z důvodu provedených komplexních vodohospodářských úprav, které přirozenému vodnímu režimu brání. Již však neuvedl (a už vůbec neprokazoval), že v území nějaké vodohospodářské úpravy nastaly a z jakých důvodů tyto úpravy brání zamýšleným účinkům vyhlášení CHKO Soutok.

IV.5 Finanční podpora vlastníků pozemků v CHKO, omezení hospodaření

43. Žalobce dále namítá, že nástroje zmiňované správními orgány, jimiž je možné motivovat vlastníky pozemků k šetrnějšímu hospodaření, jsou využitelné již nyní bez nutnosti vyhlášení CHKO. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobce v odůvodnění rozkladu namítl, že „*motivovat vlastníky či uživatele zemědělské půdy k šetrnějším způsobům hospodaření prostřednictvím vhodně zvolených finančních nástrojů lze i bez toho, že se pozemky budou nacházet v CHKO, a to podle ustanovení § 58, § 68 a § 69 zákona č. 114/1992 Sb. Proto lze již řadu let čerpat na šetrnější hospodaření finanční prostředky například z Operačního programu Životní prostředí, což lze doložit řadou konkrétních projektů realizovaných na území evropsky významných lokalit Niva Dyje a Soutok – Podluží*“. Z obsahu této námitky je zřejmé, že pokud jde o možnosti čerpání finančních nástrojů, žalobce nespatřuje rozdíl mezi EVL a CHKO. Žalovaný jeho námitku vypořádal tak, že prostředky lze čerpat i mimo zvláště chráněná území, nicméně v nich se nabízí širší škála dotačních nástrojů a tam jsou prostředky primárně alokovány; k tomu pak zmínil tři typy nástrojů vyjmenované i výše. Ve vyjádření k žalobě též výslovně souhlasil s žalobcem v tom, že jím zmíněné tři typy nástrojů lze čerpat i u EVL.
44. Z pohledu soudu tak žalovaný (ani ministr) dostatečně nevystihli důvody pro vyšší ochranu území spočívající v existenci dotačních nástrojů (fakticky již v napadeném rozhodnutí ministr připustil, že tyto nástroje lze standardně čerpat bez ohledu na CHKO). Tvrdili-li, že se nabízí širší škála nástrojů, resp. že do zvláště chráněných území jsou prostředky alokovány přednostně, tato tvrzení dále nekonkretizovali ničím jiným, než poukazem na výše uvedené 3 programy. Tento dílčí nedostatek ovšem nemohl vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Existence finančních (dotačních) nástrojů totiž nebyla nosným důvodem záměru, potažmo obou správních rozhodnutí. Z nich naopak vyplývají jiné rozhodné důvody pro zavedení CHKO, vysvětlení, proč ochrana v podobě EVL není dostatečná, a že – v případě pozemků žalobce – má orná půda či trvalý travní porost (louky) nezastupitelnou roli v utváření charakteristického krajinného rázu zemědělské krajiny Jižní Moravy (jakožto předmětů ochrany CHKO Soutok), a rovněž že význam jejich ochrany je věcně obsažen rovněž v předmětu ochrany (srov. vypořádání předchozího žalobního bodu). Existenci finančních (dotačních) nástrojů správní orgány nezohledňovaly ani v rámci testu proporcionality. Ačkoliv tedy v tomto ohledu dostatečně nevysvětlily rozdíl mezi EVL a CHKO, otázka využívání finančních nástrojů pro motivaci vlastníků či uživatelů pozemků v CHKO nemá na danou věc vliv. Proto se jí soud již dále nezabýval a neprováděl ani žalobcem navržený

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

důkaz – Dotační programy. Ostatně mezi stranami není sporu, že tři programy zmíněné žalovaným lze využívat u obou typů chráněných území.

45. S otázkou finančních nástrojů a motivace vlastníků (uživatelů) pozemků do určité míry souvisí i problematika namítaných omezení a vzniku škody, na něž žalobce upozornil v podání z 17. 11. 2024. Byť se tato argumentace primárně týkala návrhu na nařízení předběžného opatření, musel soud posoudit, zda se vztahuje i k meritornímu posouzení. Dospěl přitom k závěru, že i kdyby tomu tak bylo, představuje tato argumentace nové žalobní námitky, uplatněné po lhůtě k podání žaloby ve smyslu § 71 odst. 2 ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s. Napadené rozhodnutí bylo totiž zástupci žalobce doručeno 14. 9. 2024, lhůta k podání žaloby (uplatnění žalobních bodů) uplynula dne 14. 11. 2024. Soud neseznal, že by celá argumentace obsažená v tomto podání měla věrný předobraz v žalobních bodech vznesených v žalobě ze dne 29. 10. 2024. Přesto soud pro úplnost podotýká, že obecná námitka nešetrného využívání přírodních zdrojů nemůže být důvodná. Vyhlášení CHKO není plýtváním přírodními zdroji. Správní orgány pečlivě zvažovaly regionální i místní poměry, jakožto i potřeby vlastníků či obyvatelů přilehlých osídlení. Jde-li o definitivní „dopady“ vyhlášení CHKO, ty budou zřejmě až po schválení plánu péče (byť např. navržená zonace je zřejmá i z vlastního záměru). Dotčené pozemky v k. ú. X a v k. ú. Y [bod 2 shora; ad a) až n); souhrnná výměra cca 1 hektar] navrhla Agentura zařadit do II. zóny ochrany v CHKO. Jedná se o pozemky v lokalitách zvaných Rybářky, Za panským a Bláhový kout. Jen poslední dvě zmíněné lokality se nacházejí v místech potenciálních rozlivů. Tvoří je především orná půda, trvalý travní porost a již zmiňovaná jedna „ostatní plocha“. Zbylé dotčené pozemky v k. ú. X [bod 2 shora; ad o) až u); v souhrnu ani ne 0,7 ha plochy] Agentura navrhla zařadit do III. zóny ochrany CHKO. Jde o pozemky v lokalitě Hlavní louky, severně od Štěrkovny, které již nyní jsou součástí EVL Soutok – Podluží. Jak uvedl žalovaný, stran pozemků v III. zóně z hlediska podmínek zemědělského hospodaření nebude žalobce oproti současnému stavu nijak omezen. Pozemky, u nichž je navržena II. zóna pak budou omezeny především při rozorávání a mulčování travních porostů. Z ničeho není patrné, že by v důsledku vyhlášení CHKO musel žalobce vyčlenit „stovky tisíc“ na přípravu hospodaření v území. Natož, že dojde k úplnému odstranění vodohospodářských úprav a obnovení vodního režimu, který žalobci zhatí hospodaření na jeho pozemcích. Jakkoli správní orgány připustily, že část pozemků žalobce může být vystavena periodickým záplavám, žalobce nedoložil tvrzení, že rozlivy a podmáčení negativně ovlivní chemizmus a charakteristiku půdy. Nic konkrétního netvrdil ani ve vztahu k údajným ztrátám na výnosech ze zemědělských plodin, ani vážné újmě na jeho podnikání, na němž je údajně bytostně závislý (k hodnotám výnosů z podnikání pak srov. jiné případy téhož zástupce, v nichž zastupuje další žalobce ve sporech proti vyhlášení CHKO Soutok).
46. Nelze jistě zpochybnit, že vyhlášení CHKO sebou přináší jistá omezení, žalobce ovšem podrobně nespecifikoval, že půjde o omezení pro něj natolik závažná, aby bránila ve vyhlášení CHKO, tj. omezení nepřiměřená zamýšlenému cíli. Soud proto pouze v obecné rovině připomíná, že dojde-li ke ztížení zemědělského hospodaření v důsledku vyhlášení CHKO Soutok, má vlastník dle § 58 ZOPK nárok na finanční náhradu.

IV.6 Smluvní ochrana pozemků

47. Další žalobní námitkou žalobce brojí proti tomu, že žalovaný ignoroval požadavek na tzv. přednostní ochranu předtím, než přistoupil k záměru na vyhlášení CHKO. Mezi účastníky řízení je nesporné, že na území plánované CHKO Soutok se dnes nachází dvě EVL

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

(Niva Dyje a Soutok – Podluží). Dle § 39 odst. 1 ZOPK přitom platí, že *ochrana evropsky významných lokalit je zajišťována přednostně v součinnosti s vlastníky pozemků. Pro evropsky významné lokality lze namísto vyhlášení národní přírodní rezervace, národní přírodní památky, přírodní rezervace, přírodní památky nebo památného stromu, včetně jejich ochranných pásem, prohlásit území za chráněné nebo strom za památný, pokud již nejsou zvláště chráněny podle tohoto zákona, na základě písemné smlouvy uzavřené mezi vlastníkem dotčeného pozemku a příslušným orgánem ochrany přírody.*

48. I na tomto místě je vhodné poznamenat, že žalobcova tvrzení jsou zopakováním jeho rozkladových námitek, na které již reagoval ministr. S odkazem na test proporcionality, který provedl žalovaný, ministr vyložil, že smluvní ochranu lze vnímat jako teoreticky možnou alternativu k ostatním způsobům ochrany, avšak vzhledem k majetkovým poměrům v navrhovaném území (roztříštěnost vlastnických vztahů) a přírodním specifikům území Soutoku, které mají vliv na způsoby hospodaření, ji nelze uskutečnit. V testu proporcionality přitom žalovaný nekonstatoval, že smluvní ochrana není možná, ale že je prakticky neuskutečnitelná. V podrobnostech soud odkazuje na odůvodnění obou správních rozhodnutí, jakož i rozsudku 10 A 104/2024. Dodává, že ve shodě s nimi považuje kromě roztříštěnosti vlastnických vztahů za podstatné zejména to, že ve smlouvě je možné podrobně upravit ochranný režim území pouze ve vztahu k vlastníkovi pozemku jakožto smluvní straně, nikoliv již ve vztahu ke třetím osobám (vůči nim platí pouze jediná ochranná podmínka v podobě zákazu poškozování chráněného území dle § 39 odst. 2 ZOPK). Ministr tudíž trefně konstatoval, že taková ochrana je na jednu stranu málo adresná a nezajistí efektivní ochranu tohoto cenného území. Příhodně též poukázal na to, že na druhou stranu je smluvní ochrana nadbytečně přísná, jelikož zákaz dle § 39 odst. 2 ZOPK je absolutní a nejde z něj povolit výjimku.
49. Je tedy zřejmé, že žalovaný na institut smluvní ochrany nerezignoval, ale zvažoval jej. V testu proporcionality velice podrobně a přesvědčivě popsal, z jakých důvodů není smluvní ochrana na dané území aplikovatelná. Z dikce § 39 odst. 1 ZOPK nevyplývá, že orgán ochrany přírody se musí za každou cenu s vlastníkem pozemku ochranu domluvit; naopak za daných podmínek by formalistická aplikace daného ustanovení nebyla v souladu s účelem ZOPK, kterým je ochrana přírody a krajiny. Žalobce na závěry správních orgánů konkrétněji nereaguje (ani v podání ze dne 17. 11. 2024). K tomu navíc soud dodává, že správní orgány ve svém rozhodnutích zmínily, že část území plánovaného CHKO Soutok je již dnes „zvlášť chráněna“, proto v této části není smluvní ochrana dle § 39 odst. 1 ZOPK možná ani právně. Ani na toto tvrzení žalobce nikterak nereaguje. Soud pro úplnost dodává, že proti samotnému provedení testu proporcionality žalobce nikterak nebrojil, blíže se jím proto nezabývá.
50. Soud do značné míry souhlasí se žalovaným i ohledně aplikace § 45c odst. 5 ZOPK. To, jak v minulosti (ne)postupoval příslušný orgán ochrany přírody při zajišťování smluvní ochrany v souvislosti s vyhlášením EVL, nemá přímou vazbu na řešení současné otázky (vyhlášení CHKO). Nelze však říci, že by šlo o zcela bezpředmětnou námitku; stále jde o vytýkanou absenci zajištění přednostní smluvní ochrany. Jak ovšem soud dovodil výše, obě správní rozhodnutí ve svém souhrnu obsahují relevantní odůvodnění, proč správní orgány nezvolily smluvní ochranu. Zdejší soud navíc již v rozsudku z 26. 10. 2023, čj. 10 A 95/2022-76, seznal, že ke sjednání smluvní ochrany se vyžaduje i iniciativa vlastníka pozemku; teprve nevyvine-li vlastník takovou iniciativu, dojde k vyhlášení zvláště

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

chráněného území postupem, jako tomu bylo v projednávané věci. Z ryze obecně formulované námitky nicméně podle soudu nevyplývá, že by žalobce vyvíjel iniciativu za účelem sjednání smluvní ochrany dotčeného území, natož aby o ni požádal.

51. Žalovaný tedy nepochybil, pokud nepostupoval podle § 39 ve spojení s § 45c odst. 5 ZOPK.

IV.7 Probíhající řízení o pozemkových úpravách

52. Pokud jde o pozemkové úpravy dle zákona č. 139/2002 Sb., soud konstatuje, že příprava úprav v území zamýšleného CHKO Soutok není sporná. Pouze nad rámec nezbytně nutného soud poukazuje na to, že žalobce přesto doložil oznámení Státního pozemkového úřadu ze dne 30. 8. 2023, z něhož je patrné, že v k. ú. Y byly pozemkové úpravy teprve zahájeny a v k. ú. X jsou ve stadiu před zahájením. Přes výše uvedené soudu není zřejmé, jakým způsobem se mají pozemkové úpravy ve spojení se záměrem dotknout veřejných subjektivních práv žalobce. V žalobě totiž bez bližších souvislostí tvrdí, že žalovaný ignoruje *vysoký stupeň rozpracovanosti* těchto pozemkových úprav (to se ale týká jiných katastrálních území, a tedy zejména jiných žalobců, které zastupuje též advokát) a že tyto pozemky budou dotčeny změnou vlastnictví. Dále uvedl, že o těchto skutečnostech žalovaného vyrozuměl SPÚ. Rozvedl pak, že na úvodní jednání o prvním kole pozemkových úprav je pozván velký počet účastníků a všichni nedostanou možnost se již k zamýšlenému vyhlášení nijak vyjádřit, a jejich vlastnické právo tím bude dotčeno (to se s ohledem na výše uvedené pravděpodobně netýkalo k. u. X). Jak však soud vyložil výše, žalobce je oprávněn rozhodnutí správních orgánů napadat toliko v rozsahu zásahu do svých veřejných subjektivních práv. Ani v obecné rovině však neuvedl, jaký vliv mají probíhající pozemkové úpravy (ani následná změna vlastnictví) ve spojení s vyhlášením záměru vliv na jeho práva nebo povinnosti, resp. veřejná subjektivní práva. Pokud tvrdí, že tak dojde k zásahu do práv jiných vlastníků pozemků (případně budoucích vlastníků pozemků), není v tomto směru k žalobě aktivně legitimován. Případní noví vlastníci pak přirozeně vstoupí do práv a povinností svých předchůdců. Z uvedených důvodů soud neprovedl jako důkaz Dopis SPÚ žalovanému z 30. 8. 2023, neboť vědomost žalovaného o pozemkových úpravách není v dané věci relevantní. Pro úplnost soud dodává, že samotná existence řízení o pozemkových úpravách netvoří ze zákona překážku vyhlášení CHKO, což ostatně netvrdí ani žalobce.

IV.8 Nestrannost Agentury

53. Žalobce závěrem žaloby tvrdí, že „lze úspěšně pochybovat“ o nestrannosti a objektivnosti, potažmo věrohodnosti, analýzy Agentury, neboť je podřízena žalovanému. Již v rozsudku sp. zn. 10 A 95/2022 zdejší soud vyložil, že Agentura je orgánem ochrany přírody podle § 75 ZOPK. Byla zřízena zákonem jako správní úřad, který je podřízený žalovanému a který vykonává státní správu v ochraně přírody a krajiny v rozsahu stanoveném tímto zákonem a jinými zákony. Její působnost je stanovena § 78 citovaného zákona, dle něhož v obvodu své územní působnosti za účelem podpory výkonu státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny provádí potřebné inventarizační přírodovědné průzkumy, monitoring, dokumentaci a šetření v ochraně přírody, ukládá, zpracovává, vyhodnocuje data v ochraně přírody; přitom spolupracuje s odbornými, výzkumnými a vědeckými pracovišti. Soud tak poukazuje na to, že se jedná o odborný orgán ochrany přírody, který disponuje příslušným odborným (zaměstnaneckým) aparátem a spolupracuje s dalšími odbornými pracovišti. Zájmem Agentury je příznivé životní prostředí a jeho ochrana, při své činnosti postupuje podle zákona a v souladu s ním.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

54. Skutečnost, že Agentura může „mít zájem“ na vyhlášení CHKO Soutok, tak vyplývá už z její povahy a účelu, za kterým byla zřízena, tedy ochrany přírody a krajiny. Pokud Agentura zpracovala analýzu, na jejímž základě žalovaný rozhodl při tvorbě návrhu CHKO Soutok, plnila tím toliko svoji úlohu, která pro ni vyplývá ze zákona. Ryze z jejího postavení v rámci soustavy orgánů ochrany přírody a krajiny nelze dovozovat, že její závěry vyjádřené v analýze jsou neobjektivní, nerelevantní nebo nevěrohodné, jak dovozoval žalobce.
55. Soud shledal, že z důvodu postavení Agentury nebylo povinností správních orgánů opatřit si oponentní analýzu. Agentura provedla analýzu ekosystémů uvedenou v záměru na základě dat a poznatků z výzkumů a inventarizací, provedených v území Agenturou samotnou či vědeckými institucemi [srov. Příloha č. 3 (str. 42-48) záměru]. Žalobce věcné závěry analýzy Agentury nezpochybnil v rámci námitek, rozkladu a ani nyní v žalobě, ačkoliv tuto možnost, jakož i možnost navrhnout vypracování oponentní analýzy, měl. Namísto toho setrvává na obecném tvrzení o zaujatosti Agentury. Soud proto nevidí důvodu, proč si měl žalovaný obstarat další analýzu, která by verifikovala závěry Agentury.

V. Závěr a náklady řízení.

56. Žalobcovy pozemky byly řádně zahrnuty do předmětu ochrany, přičemž důvod této ochrany byl v rámci záměru i rozhodnutí správních orgánů náležitě vysvětlen. V daném případě nebylo z četných důvodů uskutečnitelné, aby žalovaný sjednával smluvní ochranu pozemků spadajících do zamýšlené CHKO Soutok. Absence tohoto postupu ve světle okolností případu tak neznamená, že nebylo možné bez dalšího přistoupit k vydání záměru na vyhlášení CHKO. Soud rovněž neshledal žádné důvodné pochybnosti o nestrannosti Agentury, tudíž i její analýza provedená v rámci záměru je věrohodná a relevantní. Soud dále seznal, že z žaloby není zřejmé, jak by se probíhající pozemkové úpravy měly dotknout veřejných subjektivních práv žalobce. Ani závěry žalovaného ohledně možnosti využití dotačních nástrojů v případě EVL a CHKO nemají vliv na nosné důvody, pro které přistoupil k záměru na vyhlášení CHKO Soutok. Nakonec, ač žalovaný o námitkách proti záměru rozhodl po zákonem stanovené lhůtě, nezpůsobuje tato vada nezákonnost rozhodnutí. Soud nepřisvědčil žádné ze vznesených námitek, žalobu proto jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
57. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti. Soud tedy nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní též rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. ledna 2025

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.